

Wat we vonden en wat we daarmee doen

Toekomstverhaal voor 's-Hertogenbosch
januari 2020

In deze presentatie

- De onderwerpen die in 's-Hertogenbosch leven
- De vergelijking daarvan met 'harde gegevens' (data)
- De volgende stappen die wij kunnen gaan zetten

Waar staan we nu?

September

Fase 1: Spiegel op 's-Hertogenbosch: hoe staan we ervoor? Hoe kijken we naar de toekomst?

- Beelden, zorgen, dromen ophalen in camper-tour + kwalitatieve analyse
- Toetsen, aanvullen, aanscherpen met behulp van data.

Februari

Fase 2: Verdieping in meer gerichte gesprekken in en met de stad

- Informeren en gesprek met de raad (commissie Bestuur, 13 februari)
- Ca. 10 gesprekken; in verrassende combinaties

Maart/april

Fase 3: Naar een toekomstverhaal

Voor de
zomer

- Bundeling resultaten fase 1 en 2
- Toekomstverhaal
- Vervolg

Deze bronnen combineren wij.

Acht onderwerpen, acht onderzoeksdomeinen.

De onderwerpen die leven in 's-Hertogenbosch.

- **Hoe wij in ons bestaan voorzien**
 - Hoe en waar wij werken, waar wij als stad geld aan verdienen, ...
- **Hoe wij hier wonen**
 - Onze woningen, buurten, infrastructuur, groen, recreatie, ...
- **Hoe wij voor elkaar kunnen zorgen**
 - Wat wij zelf doen en wat wij van anderen verwachten.
- **Hoe wij hier met elkaar omgaan**
 - Onze omgangsvormen, onze cultuur en onze netwerken.
- **Wat wij willen met de binnenstad**
 - Als voorziening, als plek waarover verschillende opvattingen en ervaringen bestaan.
- **Hoe we elkaar blijven ontmoeten in 's-Hertogenbosch**
 - Onze winkels, scholen, bibliotheken, cultuurinstellingen, sportvoorzieningen, ...
- **Hoe wij over vernieuwing van 's-Hertogenbosch denken**
 - Wat wij willen behouden en wat toekomstbestendig moet worden gemaakt
- **Hoe wij duurzaamheid kunnen nastreven**
 - Hoe wij denken over urgentie, verantwoordelijkheden en kosten

Ondertussen in de wereld: megatrends.

Demographic changes

Shift in economic power

Rapid urbanisation

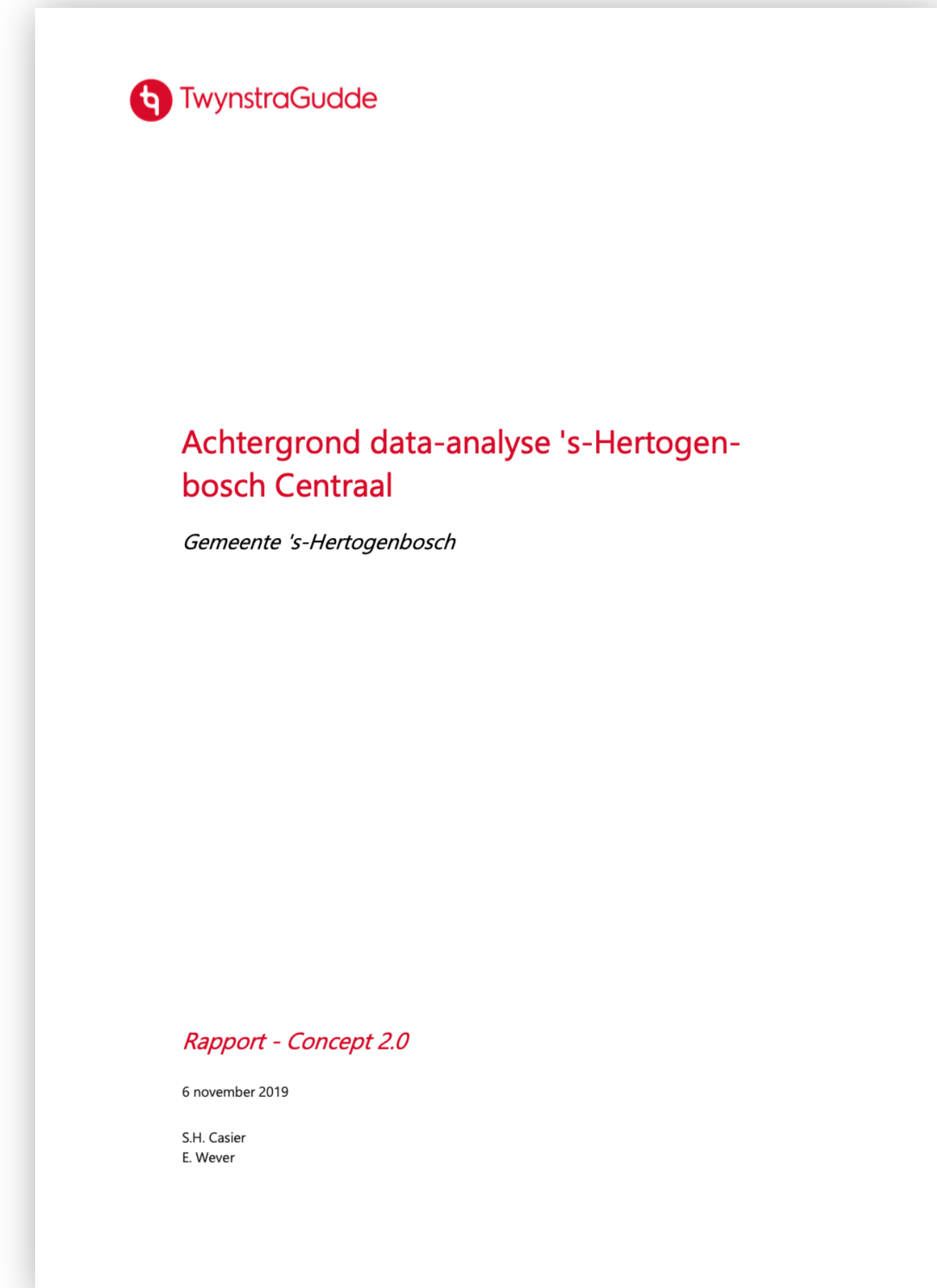
Climate change and resource scarcity

Technological change

De trends vertaald naar de Bossche situatie.

- Demografische veranderingen
- Verandering in economische structuur
- Toenemend toerisme
- Toenemende krapte op de woningmarkt
- Digitalisering
- Klimaatverandering
- Veranderende verhouding overheid/burger
- Veranderend sociaal domein

Hoe wij zaken met elkaar combineren.

	Demografische veranderingen	Verandering in economische structuur	Toenemend toerisme	Toenemende krapte op de woningmarkt	Digitalisering	Klimaatverandering	Veranderende verhouding overheid burger	Veranderend sociaal domein
Ons bestaan	X	X	X	-	X	-	-	X
Hoe wij wonen	X	X	X	X	-	X	-	X
Hoe wij zorgen	X	X	-	-	X	-	X	X
Omgang met elkaar	X	X	-	-	X	-	X	X
Onze binnenstad	X	X	X	X	X	X	-	X
Onze behoeftigheden	-	X	X	-	X	-	X	-
Hoe wij vernieuwen	-	-	-	-	-	X	-	-
Onze duurzaamheid	-	X	-	X	-	X	X	-

Ter illustratie

- 'Wij kijken hier van oudsher goed naar elkaar om.'

Op zoek bij bronnen van gemeente én externe bronnen naar bijvoorbeeld data over:

- Eenzaamheid
- Vrijwilligerswerk
- Verenigingsleven

Hoe willen we verder?

Hoe komen we tot een toekomstverhaal voor 's-Hertogenbosch?

- **Hoe wij in ons bestaan voorzien**
 - Hoe en waar wij werken, waar wij als stad geld aan verdienen, ...
- **Hoe wij hier wonen**
 - Onze woningen, buurten, infrastructuur, groen, recreatie, ...
- **Hoe wij voor elkaar kunnen zorgen**
 - Wat wij zelf doen en wat wij van anderen verwachten.
- **Hoe wij hier met elkaar omgaan**
 - Onze omgangsvormen, onze cultuur en onze netwerken.
- **Wat wij willen met de binnenstad**
 - Als voorziening, als plek waarover verschillende opvattingen en ervaringen bestaan.
- **Hoe we elkaar blijven ontmoeten in 's-Hertogenbosch**
 - Onze winkels, scholen, bibliotheken, cultuurinstellingen, sportvoorzieningen, ...
- **Hoe wij over vernieuwing van 's-Hertogenbosch denken**
 - Wat wij willen behouden en wat toekomstbestendig moet worden gemaakt
- **Hoe wij duurzaamheid kunnen nastreven**
 - Hoe wij denken over urgentie, verantwoordelijkheden en kosten

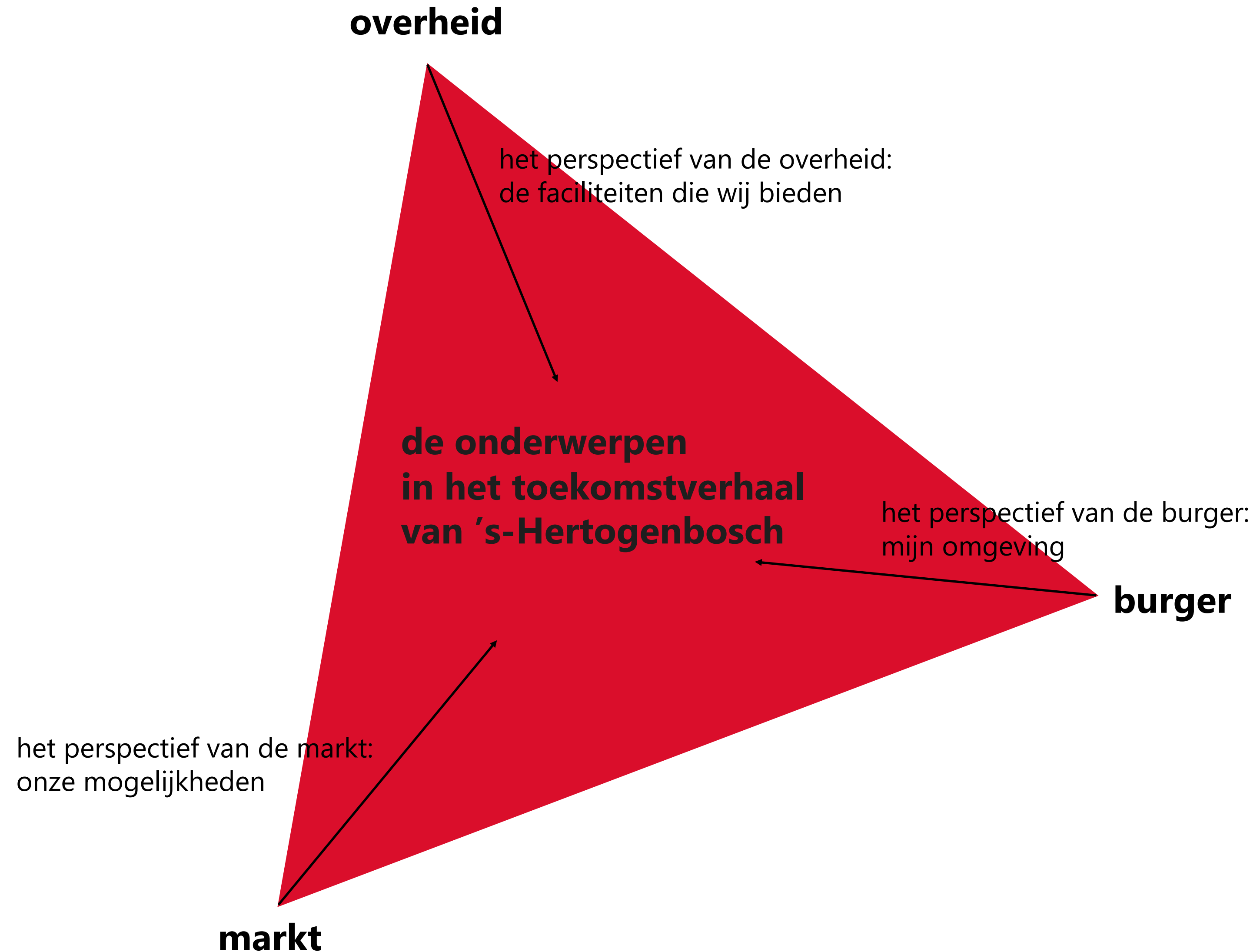
De vorm van de vragen

- **Altijd als 'Hoe kunnen we...' gesteld**
 - Volgen uit de gevonden thematiek
 - Om ruimte te geven aan (schijnbare?) tegenstellingen die we in de gesprekken tegenkwamen
 - Om een constructief gesprek te veroorzaken
- **Twee voorbeelden van die vorm** (nog niet de inhoud)
 - Hoe vernieuwen wij 's-Hertogenbosch met respect voor ons verleden?
 - Hoe blijven we onszelf terwijl we toch veranderen?

Met een paar grote gemene delers...

- **Wie is 'wij'?**
 - De gehele gemeente? De eigen buurt, het eigen dorp? Het eigen netwerk?
- **Wie kunnen / willen / mogen meedoen / bijdragen?**
- **Wat brengen wij in beweging en hoe gaat die beweging door?**

Gesprekken met alle betrokkenen

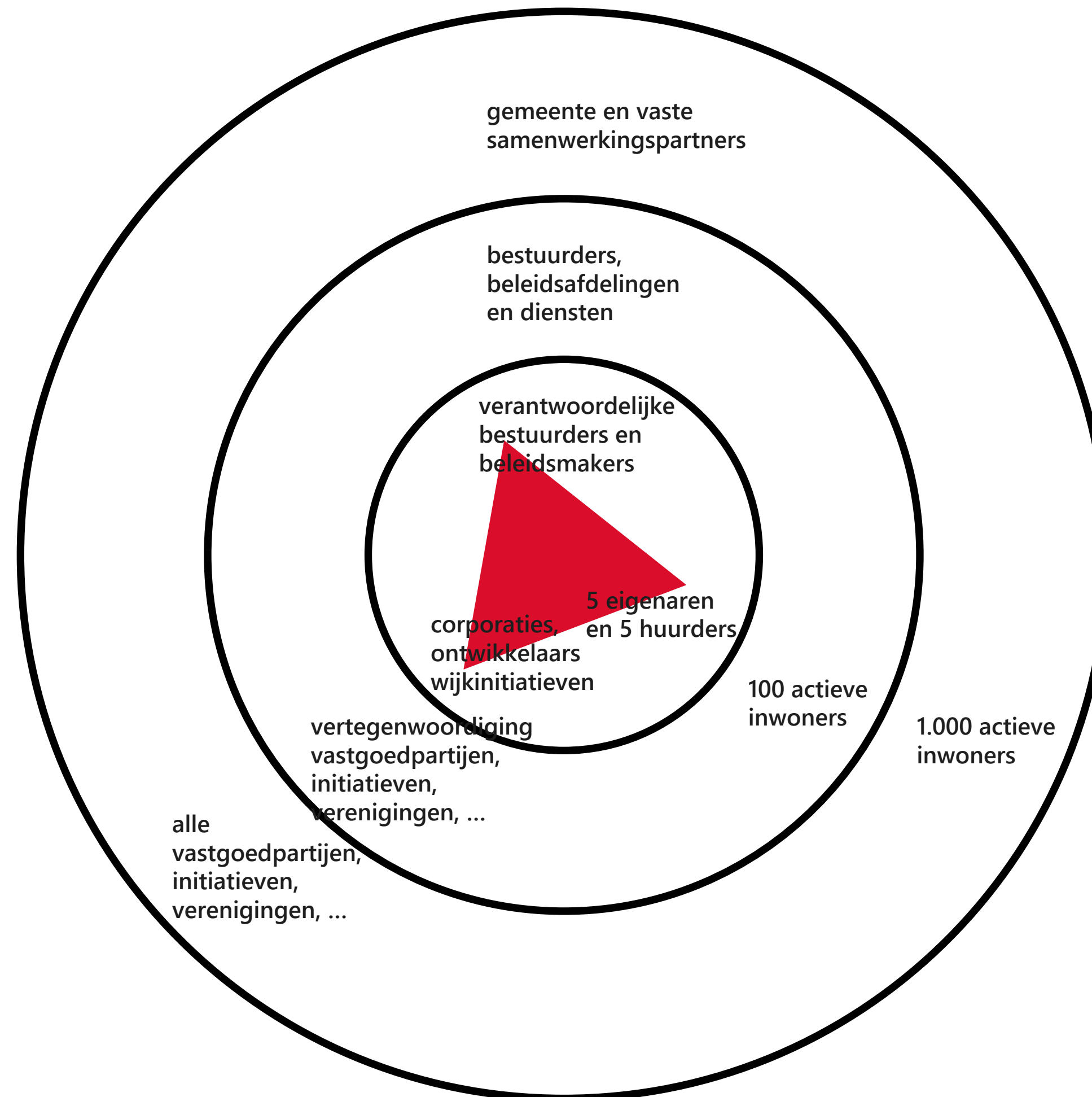

Voortborduren, aanhaken, gebruikmaken van lopende initiatieven

De volgende stappen: start van de Bossche Beweging

Kring
Voorbeeld
'Hoe wij hier wonen'

Zoek met ons mee naar verbinding !

- Hoe kunnen we de komende maanden de verbinding maken tussen:
 - thema's voor de toekomst
 - verrassende combinaties van partijen uit de samenleving
 - visies in wording en lopende beleidstrajecten en bijpassende (participatie-) momenten, initiatieven of bijeenkomsten.
- Hoe kunt u hieraan bijdragen?

Dank voor jullie aandacht!

Toekomstverhaal voor 's-Hertogenbosch
januari 2020

Impact op morgen.